

(สำเนา)

เลขรับ ๑๔๘/๒๕๖๓ วันที่ ๒๓ ก.ค. ๒๕๖๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษาเรื่องแนวทางการย้ายเรือนจำ
ออกจากเขตชุมชนเมือง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กรมราชทัณฑ์มีภารกิจในการควบคุมผู้ต้องขังให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล และแก้ไข
ฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม กรมราชทัณฑ์ ถือเป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่มี
อำนาจในการดูแลผู้กระทำความผิดทั้งในระหว่างที่มีการพิจารณาคดีและเมื่อมีการตัดสินโทษ กล่าวคือ
เมื่อศาลได้พิจารณาให้ฝากขังผู้ต้องหาซึ่งอยู่ระหว่างพิจารณาคดีแล้ว พนักงานสอบสวนก็จะนำส่งที่เรือนจำ
ตามเขตอำนาจศาลเป็นการฝากขังระหว่างพิจารณาคดี และเมื่อผู้ต้องหาได้รับการตัดสินโทษประหารชีวิต
จำคุกและกักขัง จะต้องอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถานเพื่อดำเนินการควบคุมตามหลักอาชญาวิทยาและ
ทัณฑวิทยา รวมไปถึงการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด การพัฒนาพฤตินิสัย และการเตรียมความพร้อม
ก่อนปล่อยเพื่อกลับคืนสู่สังคม กรมราชทัณฑ์ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๘ ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์มีเรือนจำ
และทัณฑสถานรองรับทั้งสิ้น ๑๔๓ แห่งทั่วประเทศ

สภาพแวดล้อมของแนวคิดและวิธีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และสถานการณ์การก่ออาชญากรรม
ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันส่งผลอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพการควบคุมผู้ต้องขัง และพัฒนาพฤตินิสัย
อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเรือนจำและทัณฑสถานหลายแห่งมีอายุการใช้งานตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ พ.ศ. ๒๕๐๐
และในบางแห่งได้เปิดทำการมาแล้วมากกว่า ๑๐๐ ปี ทำให้ไม่สามารถรองรับการควบคุมผู้ต้องขัง
ตามมาตรฐานขั้นต่ำและสิทธิพื้นฐานของผู้ต้องขังอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานสากลได้ และด้วยทิศทาง
นโยบายที่เปลี่ยนแปลงสู่การมุ่งการบำบัด แก้ไขฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัย เรือนจำและทัณฑสถานในปัจจุบัน
ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปัจจุบันงานราชทัณฑ์กำลังเผชิญกับปัญหาและกระแส
การเปลี่ยนแปลงสำคัญ ได้แก่ ปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ (Prison Overcrowding) ซึ่งปัจจุบันกรมราชทัณฑ์
มีผู้ต้องราชทัณฑ์อยู่ในความดูแลประมาณกว่า ๓ แสนคน แต่เรือนจำและทัณฑสถานมีพื้นที่ความจุมาตรฐาน
เพียง ๑๙๐,๐๐๐ คนเท่านั้นทำให้เรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่งอยู่ในสภาพการควบคุมเกินความจุ ซึ่งขนาด
ประชากรดังกล่าวทำให้การดำเนินการด้านการบำบัดฟื้นฟู และแก้ไขพฤตินิสัยไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่สามารถจัดให้กับผู้ต้องขังทุกคนอย่างเหมาะสม และพื้นที่
ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมยังไม่เพียงพอเนื่องจากต้องให้ผู้ต้องขังอยู่อาศัยและประกอบกิจกรรมอื่นด้วย เพื่อให้การ
ปฏิบัติด้านการควบคุมและแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยสามารถดำเนินการได้ตามมาตรฐาน จึงมี
ความจำเป็นที่จะต้องก่อสร้างเรือนจำหรือทัณฑสถานให้มีพื้นที่เพียงพอต่อจำนวนผู้ต้องขังอย่างเหมาะสม
ส่วนปัญหาการพัฒนาเมือง และสภาพภูมิประเทศ (Urbanization and Geographical Problems)

(โปรดพลิก)

โดยเรือนจำและทัณฑสถานส่วนใหญ่จะมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ชนบทและอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง เว้นแต่เรือนจำพิเศษที่จะมีที่ตั้งใกล้ศาลเพื่อความสะดวกในกระบวนการพิจารณาคดี แต่ปัจจุบันพื้นที่รอบเรือนจำได้มีการพัฒนากลายเป็นพื้นที่ชุมชนและเป็นเขตเศรษฐกิจสำคัญของพื้นที่ อาทิ อาคารหน่วยงานราชการในจังหวัดสวนสาธารณะ หรือแม้แต่พื้นที่สนับสนุนการท่องเที่ยว เป็นต้น ทำให้ประชาชนผู้ที่อยู่อาศัยรู้สึกเป็นกังวลต่อการมีที่อยู่อาศัยใกล้กับเรือนจำ นอกจากนี้ด้วยมาตรการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและสิ่งของต้องห้ามในเรือนจำ ทำให้เทคโนโลยีเสริมความมั่นคงบางประเภทกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน อาทิ เครื่องตัดสัญญาณโทรศัพท์ สำหรับกระแสความคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขัง (Human Rights for Inmates) โดยที่กระแสเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนได้เติบโตขึ้นตั้งแต่ช่วงต้นทศวรรษที่ ๒๐ และมีความสำคัญในฐานะที่เป็นประเด็นร่วมของประชาคมโลก (Global Issue) และในกระบวนการยุติธรรมได้มีการเน้นถึงกระบวนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างเหมาะสม และองค์การสหประชาชาติได้มีการออกแนวทางมาตรฐานขั้นต่ำมาใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับสำหรับประเทศสมาชิกในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังด้วยสิทธิมนุษยชน ได้แก่ มาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) และข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ (The United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-custodial Measures for Women Offenders) หรือข้อกำหนดกรุงเทพ (The Bangkok Rules) ซึ่งการมีพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมและเพียงพอต่อความเป็นอยู่และการจัดกิจกรรมขั้นพื้นฐานทำให้เรือนจำหรือทัณฑสถานที่อยู่ในโครงสร้างรูปแบบเก่าไม่สามารถช่วยการพัฒนาให้การปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าวดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ต้องขังหญิงที่อยู่ในเรือนจำชายนั้นมีสภาพความเป็นอยู่ที่แออัด และไม่สามารถขยายพื้นที่เพื่อการควบคุมได้

สุดท้ายทิศทางนโยบายของรัฐบาลต่องานราชทัณฑ์ ปัจจุบันนโยบายรัฐบาลเน้นหนักที่การคืนคนดีสู่สังคมและลดการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษ และให้ความสำคัญของการพัฒนาพฤตินิสัยเป็นอย่างมาก แต่เรือนจำและทัณฑสถานไม่สามารถจัดพื้นที่สำหรับการพัฒนาพฤตินิสัยได้อย่างเหมาะสมเนื่องจากต้องนำสถานที่ไปตัดแปลงเป็นเรือนนอนเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ ในขณะที่เดียวกันเนื่องจากรูปแบบการฝึกวิชาชีพกำลังเปลี่ยนรูปแบบให้มีแนวทางเฉพาะทางมากยิ่งขึ้น อาทิ เรือนจำการศึกษา เรือนจำฝึกวิชาชีพ เป็นต้น รวมไปถึงกิจกรรมการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังติดยาเสพติด ดังนั้น โครงสร้างกายภาพของเรือนจำจึงมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาการออกแบบให้เหมาะสมกับภารกิจใหม่ ๆ ที่มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวในเรือนจำอย่างเป็นระบบที่ยั่งยืนต่อไป

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษาเรื่องแนวทางการย้ายเรือนจำออกจากเขตชุมชนเมือง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)   สาคร์ เกี้ยวข้อง   ผู้เสนอ

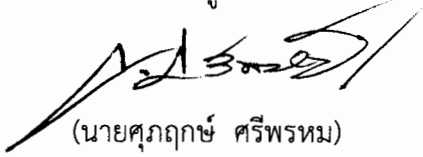
(นายสาคร์ เกี้ยวข้อง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

ผู้รับรอง (ญาติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษาเรื่องแนวทางการย้ายเรือนจำ
ออกจากเขตชุมชนเมือง)

๑. นายอันวาร์ สาและ	๒. นางสาวชिरาภรณ์ กาญจนะ
๓. นายธีรภัทร พริ้งสุลกะ	๔. นางสาวสุนัฐษา โล่สถาพรพิพิธ
๕. ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน	๖. นายสราวุธ อ่อนละมัย
๗. นายพนิต วิจิตเสรษฐ์	๘. นางสาวพิมพ์พี พันธุ์วิชาติกุล
๙. นางสาวจิตภัสร์ ตัน กฤตากร	๑๐. นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์
๑๑. นายเดชอัครม์ ขาวทอง	๑๒. นายภาณุ ศรีบุญศยาภรณ์
๑๓. นายชัยชนะ เดชเดโช	๑๔. นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล
๑๕. นางกัณตวรรณ ตันเถียร	๑๖. นางสาวแนน บุญยธิดา สมชัย
๑๗. นายนริศ ชำนุรักษ์	๑๘. นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ
๑๙. นายบัญญัติ เจตนจันทร์	๒๐. นายประกอบ รัตนพันธ์

สำเนาถูกต้อง

(นายศุภฤกษ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักงานการประชุม

วันนา พิมพ์
วิเศษ-ทาน
วิเศษ-ตรวจ